

DECIZIE

23 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuța

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rîmiș Nadejda împotriva lui Rîmiș Sergiu, cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, și

la cererea reconvențională înaintată de Rîmiș Sergiu împotriva Nadejdei Rîmiș, intervenient accesoriu Holscher Werner Bernhard, cu privire la partajul averii și datoriilor comune,

împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuța, împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 14 iunie 2016, Rîmiș Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rîmiș Sergiu prin care a solicitat încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori, atribuirea a ½ parte din automobilele procurate: inclusiv Mercedes Vario 614 D nr.XXX, Honda Ridgeline RTS cu nr. XXX procurat la 09.08.2011 cu încasarea de la pârât a diferenței în preț, și să i se atribuie ½ cotă parte din terenurile agricole cu suprafața de 42.98756 ha, inclusiv terenul agricol cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 1,7392 ha, terenul agricol cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 1,7803 ha, terenul agricol cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 1,8396 ha, toate situate în satul XXX, terenul agricol cu nr. cadastral XXX cu suprafața 1,0509 ha situat în satul XXX și altele, care necesită a fi partajate ca avere comună în devălmășie.

La 08 noiembrie 2016, Rîmiș Sergiu a depus cerere reconvențională împotriva pârâtei Rîmiș Nadejda și intervenientului accesoriu Holscher Werner Bernhard, solicitând partajul datoriilor comune și să i se atribuie pârâtei Rîmiș Nadejda ½ cotă parte din datoriile comune în sumă totală de 400 677,50 de euro.

La 25 ianuarie 2017, Rîmiș Nadejda a înaintat o cerere suplimentară împotriva lui Rîmiș Sergiu, prin care a solicitat să fie declarate nevalabile contractele de vânzare-

cumpărare a tehnicii, care au fost încheiate după depunerea cererii în judecată privind desfacerea căsătoriei, să fie recunoscut dreptul de proprietate asupra la ½ cotă parte din terenul procurat - 290 cote de teren, cu suprafața totală de 348.1906 ha, să se recunoască după Rîmiș Nadejda datorii totale față de Holscher Werner Bernhard, care să fie egale cu costul real de procurare a terenului la care pretinde.

La 11 septembrie 2017, Rîmiș Nadejda a depus cerere de chemare în judecată concretizată solicitând atribuirea a ½ cotă parte din terenurile agricole cu suprafața de 346,7206 ha, din terenurile agricole cu suprafața totală de 693,5133 ha, cu prețul de 8 515 520 de lei plus cheltuielile notarului pentru perfectarea contractelor în sumă de 87 720 de lei.

Prin încheierea din 22 martie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rîmiș Nadejda împotriva lui Rîmiș Sergiu privind partajul bunurilor comune în devălmășie, anularea actelor juridice și cererea reconvențională înaintată de Rîmiș Sergiu Gheorghe către Rîmiș Nadejda și intervenient accesoriu Holscher Werner Bernhard prin care solicită de a partaja datoriilor comun și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rîmiș Nadejda împotriva lui Rîmiș Sergiu privind partajul averii comune, au fost conexate într-o singură procedură.

La 18 mai 2018, avocatul Moraru Daniela, acționând în interesele reclamantei Rîmiș Nadejda, a depus cerere de concretizare, solicitând împărțirea în natură a proprietății comune în devălmășie a soților, și anume a terenurilor agricole cu suprafața totală de 737,0912 ha în valoare de 9 393 620 de lei, cu atribuirea lui Rîmiș Sergiu a terenurilor cu suprafața de 368,5896 ha în valoare de 4 981 909 de lei, iar reclamantei Rîmiș Nadejda a terenurilor cu suprafața de 368,5006 ha în valoare de 4 411 710 de lei, totodată, cu obligarea lui Rîmiș Sergiu la plata sultei în sumă de 570 200 de lei în beneficiul reclamantei Rîmiș Nadejda ce constituie diferența de preț a suprafeței terenurilor, și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată.

La 19 iulie 2018, Rîmiș Nadejda a renunțat la pretențiile privind încasarea pensiei alimentare și partajul bunurilor mobile.

Prin hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Rîmiș Nadejda și cererea reconvențională depusă de Rîmiș Sergiu.

S-a dispus împărțirea averii comune procurate în timpul căsătoriei de soții Rîmiș Sergiu și Rîmiș Nadejda a terenurilor agricole cu suprafața totală de 737,0912 ha în valoare de 9 393 620 de lei, atribuindu-i lui Rîmiș Sergiu terenuri cu suprafața de 368,5896 ha în valoare de 4 981 909 de lei, iar reclamantei Rîmiș Nadejda atribuindu-i terenuri cu suprafața de 368,5006 ha în valoare de 4 411 710 de lei.

S-a încasat de la Rîmiș Sergiu plata sultei în sumă de 570 200 de lei în beneficiul reclamantei Rîmiș Nadejda ce constituie diferența de preț a suprafeței terenurilor și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată.

S-au partajat datoriile comune ale soților în sumă de 785 355 de euro, atribuindu-i Nadejdei Rîmiș ½ cotă parte ce constituie 392 677,5 de euro și lui Rîmiș Sergiu ½ cotă parte ce constituie 392 677,50 de euro.

Pretențiile ambelor părți privind încasarea cheltuielilor de judecată s-au respins.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 iulie 2018, avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele lui Rîmiș Sergiu, a declarat apel solicitând casarea parțială a hotărârii din 19 iulie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni, și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată de Rîmiș Nadejda către Rîmiș Sergiu să fie respinsă, iar hotărârea în partea admiterii cererii reconvenționale să fie menținută, totodată să fie admise integral cheltuielile de judecată solicitate de apelant în cererea reconvențională.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel depusă de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Rîmiș Sergiu și s-a menținut fără modificări hotărârea din 19 iulie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni.

Prin încheierea din 09 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul declarat de Sergiu Rîmiș, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu.

La 10 martie 2023, Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Gheorghită Constantin, a depus cerere de revizuire a deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Prin încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Gheorghită Constantin, împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

La 12 mai 2023, Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Gheorghită Constantin, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii și admiterea cererii de revizuire.

În motivarea recursului, a indicat că drept temei de revizuire au fost invocate prevederile art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

La speță, a relevat că suma de 10 678 609,99 de lei care a fost împrumutată de către Holscher Werner Bernhard lui Rîmiș Sergiu în baza contractelor de împrumut și care a constituit obiect de partaj în litigiul dintre Rîmiș Sergiu și Rîmiș Nadejda, reprezintă bunuri dobândite de Holscher Marianne și Holscher Werner Bernhard în timpul căsătoriei, prin urmare suma respectivă aparține ambilor cu drept de proprietate comună în devălmășie.

Respectiv, recurenta a menționat că instanța urma să o atragă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Consideră că neatragera sa în proces în calitate de intervenient accesoriu a dus la imposibilitatea sa în calitate de creditor de a solicita executarea obligației debitorilor față de sine, iar motivele respective sunt de natură de a modifica soluția dată de instanță.

Soluția emisă în cauză îi afectează drepturile sale, deoarece este coproprietar devălmaș al sumelor împrumutate, iar în procesul de judecată nu a fost atrasă în proces.

La 19 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului depus de Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Gheorghită Constantin, împotriva încheierii din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți.

Cu referire la termenul de declarare a recursului.

Prin prisma art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea la 04 mai 2023, iar recursul a fost declarat la 12 mai 2023, respectiv, în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Gheorghiu Constantin, contestă încheierea Curții de Apel Bălți din 04 mai 2023, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În virtutea art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Art. 451 al. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, reglementează că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă. Cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art.448.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că motivul revizuirii întemeiat pe prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă se referă la faptul că instanța a emis o hotărâre prin care se lezează drepturile persoanei și nu a fost implicată în proces.

Argumentul recurenteii precum că instanța urma să o atragă în proces în calitate de intervenient accesoriu, deoarece sursele financiare care au fost împrumutate de către Holscher Werner Bernhard lui Rîmiș Sergiu și au constituit obiect de partaj în litigiul dintre Rîmiș Sergiu și Rîmiș Nadejda, reprezintă bunuri dobândite de Holscher Marianne și Holscher Werner Bernhard în timpul căsătoriei, nu satisface condițiile impuse de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

La caz, din analiza considerentelor și a dispozitivului deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți se observă că soluția de respingere a cererii de revizuire din 04 mai 2023 a fost pronunțată prin raportare la obiectul juridic dedus judecării, adică împărțirea proprietății comune în devălmășie a soților Rîmiș Sergiu și Rîmiș Nadejda.

De asemenea, Completul menționează că, au fost supuse examinării cererile de chemare în judecată ale soților Rîmiș Sergiu și Rîmiș Nadejda privind partajul averii comune în devălmășie și partajul datoriilor comune, intervenit pe caz figurând creditorul acestor datorii comune - Holscher Werner Bernhard.

Astfel, fiind partajate bunurile și datoriile comune a soților Rîmiș, Completul de judecată nu denotă o încălcare a drepturilor recurenteii, Marianne Holscher. Or, dreptul său de proprietate în comun cu a lui Holscher Werner Bernhard se păstrează în continuare ca neafectat de o hotărâre judecătorească.

Astfel, Curtea de Apel Bălți corect a statuat prin încheierea contestată din 04 mai 2023 că, creditorii interveniți într-un proces de partaj al debitorilor nu se pot opune partajării. Totodată, potrivit prevederilor art.793 Cod civil, creditorul solidar care a primit întreaga prestație este obligat să o împartă cu ceilalți creditori dacă nu demonstrează că obligația este contractată numai în interesul său. Creditorii solidari sînt îndreptățiți, în raporturile dintre ei, la părți egale dacă nu s-a convenit altfel.

Respectiv, recurentei Holscher Marianne nu i-a fost afectat nici un drept fundamental, la emiterea deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, examinarea cauzei fiind realizată strict în baza raporturilor apărute între părțile litigiului.

În speță, motivele invocate de revizuent nu întrunesc cumulativ condiții de admisibilitate a revizuirii impuse de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte fundamentale” ale hotărârii, care au devenit cunoscute instanței numai după terminarea procesului.

În cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Situația de fapt dedusă judecării impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

În acest context, CEDO a subliniat că admiterea revizuirii depinde de întrunirea motivelor prevăzute de lege în acest sens și că fiind în discuție o cale de atac extraordinară, prin care se aduce atingere efectelor unei hotărâri judecătorești irevocabile, interpretarea motivelor care atrag admiterea revizuirii, a condițiilor de admisibilitate și rejudecarea cauzei trebuie făcute în mod restrictiv.

CEDO a subliniat că, rejudecarea unei cauze în privința căreia s-a pronunțat o hotărâre judecătorească irevocabilă aduce atingere unui alt principiu reglementat de Convenția europeană a drepturilor omului, respectiv principiului securității raporturilor juridice, astfel cum a fost consacrat prin hotărârile sale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 din Codul de procedură civilă.

În consecință sub aspectul analizat, în virtutea art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, fiind în drept să respingă recursul și să mențină încheierea, Completul conchide că cele invocate de recurentă în cererea de revizuire, nu atestă careva temeiuri legale de revizuire, prin prisma art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

Astfel, admiterea cererii de revizuire în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art.428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Marianne Holscher, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuța.

Se menține încheierea din 04 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Rîmiș Nadejda împotriva lui Rîmiș Sergiu, cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, și la cererea reconvențională înaintată de Rîmiș Sergiu către Rîmiș Nadejda, intervenient accesoriu Holscher Werner Bernhard, cu privire la partajul averii și datoriilor comune.

Decizia este irevocabilă.

Președintele,
judecătorul

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc